

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

SAMSAM

blijspel in vijf bedrijven

1880
door

Tony Proost

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2014

Nr.2717

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be -> opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk SAMSAM op te voeren moet de naam van auteur *TONY PROOST* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2002/0220/004
ISBN 978-90-385-07521

© 2002 Toneelfonds J. Janssens/Tony Proost
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames-6 heren)

GILBERT BLANCO, de vader
MARTINE BLANCO, de moeder
SAMANTHA BLANCO, de dochter
SAMMY BLANCO, de zoon
NONNE, de grootvader
NONNA, de grootmoeder
GEORGES STREEVERS, titularis van Samantha
SERGE, een vriend van Samantha
CHARLOTTE, de buurvrouw
KOERIER

TIJDSBEPALING

De actie speelt zich af in deze tijd, in een randgemeente van een grote stad, in de maand maart

DECOR

Gilbert en Martine Blanco hebben het niet breed. Ze wonen in een gewoon rijhuis vlakbij de spoorweg. Geregeld davert het huis als een trein passeert. Dit gebeurt op het einde van elk bedrijf als leitmotiv. De woonkamer is smaakloos ingericht. Het gebloemde behangpapier schreeuwt. Het interieur is een bric à brac van heftige kleuren. De meubels zijn zwaar en donker. Links de zithoek met te veel kussens op een paar versleten zetels en een overvolle krantenbak. Rechts de tafel met enkele stoelen. Bij het begin van het stuk staan de stoelen omgekeerd op de tafel. In de linkerhoek staat een grote kapstok. Rechts is de zijdeur en de deur naar de keuken. Achteraan de deur naar de hal, de voordeur en de trap, die verder leidt naar de kamers op de eerste verdieping. Lichten doven langzaam en gaan langzaam aan, wisselen soms links en rechts af. Goed zichtbaar in een spotlicht hangt een grote klok, die bij het begin van elk bedrijf een andere tijd aangeeft. Aan de muur is ook duidelijk een kruisbeeld zichtbaar en twee schilderijen op verschillende hoogte. Vooraan de bühne staat een kader die een spiegel voorstelt.

NOTA'S VOOR DE REGISSEUR

Gilbert Blanco is een ietwat ouderwetse man van middelbare leeftijd. Zwaar, zwart brilmontuur en het haar links gescheiden. Italiaanse roots. Niet belachelijk, wel naïef. Hij werkt bij de spoorwegen als conducteur. Zijn poging om hogerop te geraken, is onlangs mislukt. Hij faalde voor het examen van machinist. Gilbert is hypernerveus. Veel handbewegingen. Hij is een man van veel ideeën en weinig tijd. Het uitvinderstype. Overdrijft vaak. Hij wil vooral het beste voor zijn kinderen: hen de toekomst geven die hij zelf nooit zal hebben.

Martine heeft leren leven met de grillen van haar man. Ze weet dat ze een aantal dromen nooit zal realiseren, maar kan dit niet altijd even makkelijk aanvaarden. Binnenin is de romantische dromer gebleven. Latente midlife-crisis. Martine is een bliksemafleider voor de hyperkinetische Gilbert. Hectische en rustige scènes wisselen elkaar dan ook af. Martine is werkloos, omdat ze sukkelt met haar rug. Hernia. Ze is er voorlopig voor in behandeling bij haar buurvrouw, de kinesitherapeute Charlotte. Die Charlotte komt geregeld op de koffie om bij te praten.

Het echtpaar Blanco heeft twee kinderen, de tweeling Sammy en Samantha, beiden pas 18 jaar geworden. Sammy gaat niet meer naar school. Af en toe werkt hij, maar hij kan geen enkele job lang houden. Hij is de teleurstelling van de familie. Hij is een weekendmens, een langslaper en een geboren nietsnut. Slordig gekleed. Loopt geregeld rond op blote voeten en met de walkman op. Samantha gaat nog wel naar school. Ze is geen uitbinker. Samantha is los, beweeglijk, uitermate emotioneel en koppig. Ze droomt vaak luidop. Gek lachje. Ze is heel modern, zelfs uitdagend gekleed.

Opgedragen aan mijn vrouw Ann,
mijn dochter Tessa en mijn zoon Michiel

E E R S T E B E D R I J F

Eerste scène

(de klok geeft 9 uur aan. Off-stage)

GILBERT : Of een punch, wat denk je, zo'n echte, goeie Amerikaanse punch, waar je zo 'n lepel in zet. Heb ik altijd al eens willen maken.

MARTINE : Ja, Gilbert.

GILBERT : Sangria kan natuurlijk ook, dan heb je meteen iets tussen de kiezen. Of is dat een beetje té fruitig? Een simpele kurr of een porto of zo, dat is beter, hé, dat probeer je me eigenlijk te zeggen, hé?

MARTINE : Ik probeer eigenlijk niets te zeggen.

(Komen beiden op; Martine nog in kamerjas, Gilbert volgt Martine gejaagd door de kamer.)

GILBERT : Een rode porto staat chic, dat past meer bij een heer van stand. Dat is niet zo ordinair. *(veegt zijn voorhoofd af met zijn zakdoek)* Zeg eens, Tine, hij zal ons toch niet te ordinair vinden?

MARTINE : *(ironisch, met de hand voor de borst)* Hoezo, Gilbert? Kijk eens rond. Wat is hier nu ordinair aan?

GILBERT : *(geërgerd)* Hé, Tine, doe niet zo. Kijk, deze morgen lag ik wakker en ik dacht plots aan het moment dat hij binnenkomt. Heb jij daar al bij stilgestaan? Nee, jij denkt niet aan zo'n dingen, jouw hoofd staat daar niet naar. Wel, het mijne wel.

MARTINE : Jij zegt het, Gilbert.

GILBERT : Dus als hij binnenkomt en zijn schoenen heeft uitgedaan...

MARTINE : Hé?

GILBERT : Okee, mag aanhouden, omdat hij het is, dan ga ik naar hem toe en zeg hartelijk, doch gereserveerd 'mag ik me even voorstellen, meneer Georges, aangenaam, ik ben Gilbert'.

MARTINE : Waarom zeg je niet meteen 'uwe hoogheid'?

GILBERT : (*ernstig*) Zou je denken?

MARTINE : Dat was een grap, Gilbert. Waarom zo nederig? 't Is de paus niet. Zeg gewoon: 'hallo, ik ben Gilbert'. Zo spreken normale mensen al eeuwen tegen elkaar.

GILBERT : Begin weer niet, hé. We hebben dit al besproken. We mogen niets aan het toeval overlaten. Niets. Aan de details herken je de meester. Neem nu maar simpelweg een hand geven. De meeste mensen denken er niet bij na als ze het doen. Ofwel geven ze zo'n zombiehand, half dood, half levend, ofwel knippen ze je helemaal fijn. Dokter Van Waes deed dit vroeger altijd. Ken je die nog? Hij vermorzelde alleen je vingerkootjes, het stuk venijn.

MARTINE : (*schikt bloemen - vijf rozen - in een vaas, die voorlopig op een omgekeerde stoel op tafel staat.*) Het leven is meer dan handje drukken, Gilbert. Ik weet zeker dat meneer Georges niet zo oppervlakkig is.

GILBERT : Ja, maar een mannelijke, zelfbewuste hand heeft nog nooit iemand kwaad gedaan, toch? Het is een teken van... van... enfin, een goed teken. (*kijkt om zich heen*) Waar heb je trouwens het lijstje gelegd?

MARTINE : In de krantenbak.

GILBERT : (*loopt wanhopig naar de krantenbak*) Tussen al die folders? Straks zijn we het kwijt. (*vindt het lijstje meteen*) Aha. (*kijkt schaapachtig naar Martine*) Schat? Poekie?

MARTINE : Ja, Gilbert, ik weet wat je gaat vragen. Maar 't zal de laatste keer zijn vandaag. Ik heb hoofdpijn. En je moet niet zo kijken. Ik meen het echt. De allerlaatste keer.

GILBERT : (*als een klein kind*) O poekie. Je bent lief. Kom hier!

(*Martine loopt naar Gilbert, rukt het lijstje uit zijn handen en gaat snel naast hem zitten in de sofa.*)

(opeens zakelijk) Okee. Witte wijn gekoeld?

MARTINE : Check.

GILBERT : Hapjes klaar?

MARTINE : Check.

GILBERT : Gestofzuigd? Gedweild?

MARTINE : Double check. Moet jij trouwens weten. Jij was de dweil van dienst. *(wijst naar de stoelen op de tafel)* Alles is in orde, Gilbert, geloof me.

GILBERT : Tine, zijn we nu echt niets vergeten?

MARTINE : Nee, Gilbert, maak je maar geen zorgen. Wat kan er fout gaan? Je hebt nog een hele dag om te piekeren. Meneer Georges komt pas vanavond om 8 uur. *(plaagt)* Als hij opdaagt natuurlijk.

GILBERT : *(schiets recht)* Hij moet! Hij zal. Hij komt.

MARTINE : En hij zag en overwon.

GILBERT : Ik ga in de keuken servetten vouwen. *(stuijft naar de keuken)* Een beetje origami heeft nog nooit iemand kwaad gedaan. *(stopt)* Of misschien hebben servetringen meer stijl. *(loopt, stopt weer)* Of de servetten zo bevallig in het glas geplooid? *(draait zich om in het deurgat)* O ja... Poekie? Jij bent de beste, weet je dat?

MARTINE : Ja, Gilbert, al jaren. *(lacht)*

Tweede scène

(Martine legt het lijstje op de salontafel en bladert wat in vakantiegidsen, terwijl ze zich languit op de sofa legt; er wordt op de zijdeur geklopt)

MARTINE : Nooit rust in dit huis. Zelfs dromen mag een mens niet. *(Martine staat zuchtend en kreunend op en opent de deur)* Charlotte. Kom gewoon binnen. Je moet toch niet kloppen en buiten staan wachten.

CHARLOTTE : Is Gilbert er niet?

MARTINE : In de keuken. Hij temt servetten. En zijn zenuwen, hoop ik.

CHARLOTTE : Amai, dat zal niet makkelijk zijn.

MARTINE : Je zegt het. En? Waaraan danken we je bezoek zo vroeg op een zaterdag?

CHARLOTTE : Ik wou u vragen of ge niet wat vroeger kon komen. Liefst zo snel mogelijk eigenlijk. Ik zou nog graag voor de middag naar de winkel gaan.

MARTINE : Nee, geen probleem. Ik kleeft me om en kom direct mee. Eerst toch nog tijd voor een kop koffie?

CHARLOTTE : Allez dan.

MARTINE : Wacht. *(wil de stoelen neerzetten)*

CHARLOTTE : Nee, laat mij maar. *(zet de stoelen neer; Martine neemt de vaas en zet ze willekeurig op de tafel)*

MARTINE : O, bedankt. Neem een stoel en sta wat. *(draait zich om naar de keuken en roept) Gilbert!*

GILBERT : *(met het hoofd door het deurgat) Poekie?*

MARTINE : Breng eens twee koffie als je wil. Sterke. Wij moeten nog wakker worden.

GILBERT : Twee doses cafeïne. Komen eraan. *(verdwijnt terug)*

CHARLOTTE : *(gaat eindelijk zitten)* Hij staat weer hevig, zie ik.

MARTINE : Zwijg stil. Heb je ooit anders geweten? *(gaat ook zitten)* Gilbert, dat is een komedie in vijf bedrijven, een blinde zonder hond, een trein zonder spoor. Gilbert komt minstens twee levens tekort om al zijn plannen uit te broeden, het één al gekker dan het andere. Ik weet het, hij meent het goed. Doet geen vlieg kwaad. *(neemt de vliegenmepper die op de tafel ligt en slaat een vlieg dood)* Je wordt er soms alleen een beetje agressief van, zie je? Weet je wat er nu weer steekt in dat bolle hoofd van hem? Een tête-à-tête met de titularis van Sam. Vanavond. Dat is typisch Gilbert. Die nodigt iedereen uit.

CHARLOTTE : De titularis van Samantha?

MARTINE : Ja. Haar leraar Nederlands. Een zekere Georges.

CHARLOTTE : Jos?

MARTINE : Nee, Georges. Op zijn Frans.

CHARLOTTE : Ah zo. *(denkt na)* Ik ga gewoon Jos zeggen als ge 't niet erg vindt. Dat ander is te moeilijk. Ik heb vroeger nog zo'n Jos gekend - een bankbediende -

en die zijn naam kreeg ik ook nooit over mijn lippen. Maar ge overdrijft, Martine. Het zal echt wel plezant worden. Allez nu, een leraar Nederlands. Zo iemand is meestal ne vrolijke Frans.

MARTINE : Maar nee, Charlotte. Ga weg. Die Georges is natuurlijk een droogstoppel. Toffe avond zal dat worden. Ik kijk er nu al naar uit, enorm. Een diner met Mister Sleepy. Bij kaarslicht.

GILBERT : *(steekt plots hoofd in deurgat, servet in de hand)* Tine. Kaarsen?

MARTINE : Eu... check.

GILBERT : Okido.

MARTINE : Daar. Wat heb ik gezegd?

CHARLOTTE : Och, Martine, laat hem zijn plezier, zijn zotte dromen. Geen enkele man is perfect. Ik zeg altijd: iedere man heeft zijn kruisje. Ik geloofde vroeger ook in de witte prins op het knappe paard, maar daar ben ik al langer van teruggekomen. Kijk nu naar mijnen Bob zaliger. Daar zoude op de kermis nog met geen rotte tomaat naar gegooid hebben, zo lelijk. En de helft van de tijd zat hij in de petanqueclub. Als ik hem al zag, dan was 't voor 't eten. En daarna was meneer meestal zo voldaan, dat hij direct in slaap viel. Tja, en toch mist ge dat... Enfin, vergelijk uzelf nooit met een ander, want daar wordt ge ongelukkig van. We hebben nog genoeg om dankbaar voor te zijn, kind.

MARTINE : Dat is waar, ja. Deze rattenvval om te beginnen. Daarbinnen in de keuken een Don Quichote van een vent en, niet te vergeten, een zoon die amper het daglicht kan verdragen. Ja, veel, veel om dankbaar voor te zijn.

(Licht luidop, Charlotte lacht mee, het lachen werkt bevrijdend en klinkt harder en harder; na een tijdje verandert hun gezicht in een grimas en daarna beginnen beiden te wenen; ze vallen elkaar in de armen en lossen weer, de tranen drogend; ze wisselen zakdoeken uit)

CHARLOTTE : Gelukkig hebt ge nog veel aan uw Samantha.

MARTINE : Awel, Charlotte, dat is nu waar, zie. Ons Sam heeft alles om het in het leven te maken. Een goed stel hersenen, en verder naar beneden zit alles ook op

de juiste plaats én in de juiste verhoudingen. Ze moet het alleen goed leren gebruiken, dat is al. Maar let op mijn woorden, ze is voor het succes gemaakt.

CHARLOTTE : Allez Martine, dan moet ze wel uit haar pijp komen, want haar laatste rapport was niet goed. Dat hebt ge zelf gezegd.

MARTINE : Och, dat. Dat is een eu..., een tijdelijk probleem. Wat heet probleem. Niet meer dan een verstrooidheid, eigenlijk. Wat ijl in het hoofd. Alle grote geesten hebben dat. Ze snijden eerst een oor af en schilderen dan van die mooie dingetjes, alle, hoe heet dat, *(neemt een roos uit de vaas, toont ze en legt ze op tafel)* zonnebloemen... Bah, iedereen heeft al eens een minder moment. En Sam, die lost dat zo op. Dat heeft ze van mij. Trouwens, ze heeft het me zelf gezegd, en ik geloof haar. En die Georges gaat mij vanavond gelijk geven. Dat kan niet missen.

CHARLOTTE : Ach ja, vanavond. 'k Zou het bijna vergeten. Groot feest.

MARTINE : Groot feest, groot feest. Een natje en een droogje. Meer niet. Maar natuurlijk maakt Gilbert van een mug weer een olifant. Als het aan hem ligt is het een galadiner. Hier. *(gaat lijst halen)* Bekijk die lijst maar eens. Alleen een cocktailjurk en een smoking ontbreken nog. Verder allemaal voorbereidingen voor vanavond. We gaan precies op reis.

CHARLOTTE : Dat zou beter zijn, op reis gaan. Uit de sleur.

MARTINE : Je zegt daar zoal iets. Elk jaar loop ik alle reisbureaus plat en kom ik met een stapel boeken thuis. Denk je dat Gilbert daar al eens één keer in gekeken heeft? En ik steek er verdorie bijna zijn ogen mee uit. *(wacht even)* Heb jij al gevlogen, Charlotte? Wel, bibieke hier niet. Ik ga sterven als een kwezel die nog nooit van de grond is gekomen. Och, Charlotte, soms lig ik achterover en dan zie ik een eiland in de zon, Honolulu, stranden die zeer doen aan mijn ogen en George Clooney die vanonder een palmboom op me afkomt met een tube zonnecrème.

CHARLOTTE : Of Tom Kruis.

MARTINE : Tom Cruise.

CHARLOTTE : Ja, dat zeg ik, Tom Kruis.

MARTINE : Ja, maar nog liever George Clooney. Dan zeg ik tegen hem: smeer mijn rug nog eens in, George. En dan masseert hij mijn schouders en serveert een cocktail waarvan je gaat dansen in je hoofd. Mmm. Zalig...

(Gilbert is binnengekomen, heeft de koffie op tafel gezet, zet de vaas met rozen precies in het midden en gaat achter Martine staan; masseert haar schouders.)

...ja, George, daar. Nog iets hoger. Ja, doe maar. *(schrikt en draait zich om)*
George? Gilbert!

GILBERT : De cocktail, eu... de koffie is klaar.

MARTINE : *(zichtbaar teleurgesteld; trekt kamerjas wat hoger op)* Je ziet het, hé? 't Zal niet voor dit jaar zijn. Niet voor dit jaar, niet voor dit leven. We hebben geen tijd. *(doet gebaar van geld na)*

(Intussen komt Samantha beneden; in nachtkleedje en kamerjas; ze huppelt naar haar ouders en geeft ze een klapzoen en een knuffel.)

Derde scène

SAMANTHA : Goeiemorgen, mamsie. Goeiemorgen, papsie. Ik heb zalig geslapen. Echt dolletjes. Het wordt vast een mooie dag. Het stond trouwens in mijn horoscoop: 'tweelingen, het wordt tijd om je diepere gevoelens naar boven te brengen'. En dus kwam ik maar naar beneden. *(kijkt naar het drietal)* Zeg, waarom die lange gezichten? Wie is er gestorven?

MARTINE : *(droogjes; schenkt de koffie uit)* Honolulu.

SAMANTHA : Hono wie?

MARTINE : Laat maar, prinses. Laat me je eens bekijken. *(Samantha draait rond, loopt over de scène als over een catwalk)* Goh, wat zie je er toch stralend uit, lieverd. Werkelijk.

SAMANTHA : O mams, ik voel het. Dit wordt mijn dagje. (*ademt diep in*) Ik ruik het zelfs. Het zit in de lucht. Spel, spanning, plezier..., (*hand tegen het voorhoofd*) de geur van de liefde. Ruik jij dat ook, paps?

GILBERT : (*ademt uit in zijn handen en ruikt dan: niets; ruikt dan onder zijn oksels*) Ik denk het wel, ja.

SAMANTHA : Nee, zo niet, je moet je longen vullen, papsie. (*gaat achter haar vader staan en strekt zijn armen een paar keer in de lucht*) Zo. Voel je dat?

GILBERT : Ja, een verschoot. Ik hoorde precies iets kraken.

MARTINE : (*houdt haar lachend tegen*) Pas op, niet bij mij, schatje. Mijn rug, hé.

SAMANTHA : (*stilte; bijt op haar nagels, durft iets niet goed te zeggen en draait wat verlegen door de kamer*) O ja, zeg, heb ik al gezegd dat Serge ook komt vanavond?

GILBERT : Serge? Toch niet die Serge? Dezelfde van vorige keer?

SAMANTHA : (*met een pruillip*) Ja, paps, wees nu niet boos. ik kon niet anders. Het is zaterdagavond. We hadden al lang geleden afgesproken om vanavond naar de film te gaan. Ik kon het nu niet meer afzeggen.

GILBERT : (*ironisch*) O nee, nee, dat kon niet, hé, afzeggen? Wie weet, misschien is Metropolis wel dicht volgend weekend. Misschien brandt het hele spel wel af. Kan allemaal. Maar waarom precies vanavond?

MARTINE : Gilbert, kalmeer. Okee, misschien komt het niet zo goed uit, maar wat zou het? Waarom zou Sam haar plannen helemaal opgeven omdat jij zonodig haar titularis moet uitnodigen? Wel? (*tegen Samantha*) Serge is welkom, kindje. Zeg hem dat maar.

CHARLOTTE : Hoe meer zielen, hoe meer jeugd. Dat zeg ik altijd.

GILBERT : (*kijkt kwaad in Charlottes richting*) Ja, maar Serge, Charlotte! Heb je die al eens in profiel bekeken? Daar zijn pas kosten aan. Eén keer is hij eens hier geweest - om Sam op te pikken. Ik zie hem nog altijd binnenkomen. Ook al met zo'n slap handje. En dan: (*doet verwijfd, met de handen in de zij*) 'dag meneer Blanco, hoe is het met u, alles goed?' En dan zo, wacht. (*ploft in de zetel en zwiert zijn ene been over zijn andere*) Snap je? (*terug recht*) Welke

indruk moet meneer Georges wel niet hebben van ons? Sammetje, kon je nu echt geen andere vrienden kiezen? Normale vrienden.

SAMANTHA : Serge is een goeie vriend. En volkomen normaal.

MARTINE : Serge komt, Gilbert, en dat is dat.

GILBERT : Over mijn lijk.

MARTINE : Gilbert. Hij komt.

GILBERT : Tine.

MARTINE : Gilbert!

GILBERT : Martine!

MARTINE : Gilbert!! Hij komt.

GILBERT : *(berustend)* Hij komt. *(druipt af naar de keuken; neemt het lijstje mee van de tafel; beteuterd)* Nu moet ik mijn lijst opnieuw bekijken, zie. *(kijkt naar boven; Italiaans gebaar)* Madre donna, zo veel meer te doen, zo weinig tijd. *(draait zich om in het deurgat)* Kom niet klagen als heel de avond in het water valt. Aan Gilbert zal het niet liggen.

MARTINE : Dat is dan geregeld. Maar stop nu maar met mensen uit te nodigen, Sam. Papa is nu al zo zot als een leraar op schoolreis. Kom, Charlotte, onze koffie is op. Als jij nog voor de middag naar de bakker wil, moeten we wel voortmaken. *(staan beiden recht; tot Samantha)* Rust nog maar wat uit, prinses, dan ben je vanavond op je best. Mams gaat naar Charlotte voor haar massage. Dan kan ik die vervloekte hernia weer eventjes de baas. Ik blijf niet lang weg. Dag, schatje.

(Martine en Charlotte af)

SAMANTHA : Dolletjes. Even het rijk voor mij alleen. *(Samantha loopt naar de spiegel en danst er verleidelijk voor; ze zingt 'He loves me' naar het bijna gelijknamige liedje van de Beatles; ze brengt haar haar in vorm, laat haar kamerjas een beetje zakken, bekijkt haar make-up en tuit haar lippen voor enkele denkbeeldige zoenen; gromt dan als een tijger)* Spiegeltje, spiegeltje. *(speelt een man met diepe stem)* Hee, Samantha, wat zie je er hhhhheerlijk uit.

Zo anders. (*eigen stem*) Vind je? Wel, ik ben ook helemaal wild van jou. Dus zullen we samen... hé? Jij en ik? Samen? Wat denk je? (*diepe stem*) Mmmm, Sam, ik dacht dat je 't nooit zou vragen... (*Samantha biedt haar hand aan een denkbeeldige man en laat zich leiden tot aan de deur van de hal; daar draait ze zich om; ze neemt een roos uit de vaas, zet zich omgekeerd op de linkerstoel aan de tafel, armen op de rugleuning, gezicht naar het publiek. Ze ruikt aan de roos, voor zich uit dromend*) Vanavond ben je helemaal van mij, meneer Georges. Reken maar van yes. Dan leer je de nieuwe Samantha kennen. Niet het doetje van de achterste rij links, o nee, maar een volwassen vrouw die weet wat ze wil (*gooit haar been over de rugleuning en sluipt rond de tafel*) en direct op haar prooi afgaat. Ah, ze zijn bezorgd om Serge. Van Serge moeten ze geen schrik hebben. (*lacht hardop*) Integendeel, die mag getuige zijn van mijn verovering, de lieve schat. (*pauze*) En nu ga ik een bad nemen. Een lang, heet bad om een beetje af te koelen. Hihi.

(*Samantha af via de hal; korte pauze; er wordt gebeld.*)

Vierde scène

(*Gilbert komt uit de keuken; keukenhanddoek over de schouder*)

GILBERT : Nee hé. (*roept naar boven*) Sam! Sam! Ja, lap, alweer terug naar boven. Je hebt ook nooit rust in dit huis. (*tot zichzelf*) Doe jij de deur even, Gilbert? Maar natuurlijk, heel graag, Gilbert. (*gaat even off-stage om de voordeur te openen*)

SERGE : (*inderdaad met slap handje*) Dag meneer Blanco, hoe is het met u, alles goed?

GILBERT : Fijn, Serge, fijn.

SERGE : Bedankt voor de uitnodiging vanavond. Ik kijk ernaar uit.

GILBERT : Ik ook, Serge. Je weet niet eens hoeveel.

SERGE : Mag ik mijn jas aan de kapstok...?

GILBERT : Ja, natuurlijk. Doe je meteen ook je schoenen even uit? Of nee, hou ze maar aan. We kijken niet meer zo nauw tegenwoordig. Jij moet Sam hebben, zeker? *(roept opnieuw naar boven)* Sam! Saa-aam! Wacht eens. Ik hoor water lopen. Die zit met zeep tussen haar tenen. Het is weer zaterdag: een schuimbad vroeg in de ochtend. *(tot Serge)* Vrouwen! Begrijp jij daar nu iets van?

SERGE : Eu...

GILBERT : *(snapt wat hij heeft gevraagd)* Allez, je begrijpt wat ik wil zeggen, ik bedoel in de ruimere zin van het woord, als fenomeen, zo zonder... *(wiebelt met wijsvinger ondersteboven)* vanonder en met... *(neemt denkbeeldige borsten vast)* vanboven. Begrijp je me?

SERGE : Ja.

GILBERT : Wat ja?

SERGE : Soms begrijp ik ze wel, denk ik, vrouwen.

GILBERT : O ja? O ja. Goed voor jou. *(korte stilte)* Enfin, ik neem aan dat ze straks wel naar beneden komt. Wil je anders even gaan zitten?

SERGE : Bedankt.

(Serge gaat zitten, zwiert zijn ene been over zijn andere; Gilbert neemt plaats aan de andere kant van de zetel en doet precies hetzelfde; lange, ongemakkelijke stilte)

GILBERT : Zo.

SERGE : Ja, zo.

GILBERT : Dus jij bent Serge.

SERGE : Ja. Dat wist u al.

GILBERT : *(lacht)* Ja, ja, dat is ook weer waar. *(stilte)* Het nieuws gezien trouwens? Ik vind dat een schande, die leerkrachten die massaal de straat op komen voor minder werkdruk en meer respect. Precies of ze worden nog niet genoeg betaald. Huh. In mijn tijd...

SERGE : Sorry. Politiek interesseert me niet zo.

GILBERT : Ah. *(stilte)* Hoor ik iemand op de trap? *(veert recht richting middendeur en luistert)* Nee, nog niet. Zo zo.

SERGE : Ja, zo zo.

GILBERT : Dus jij komt ook naar het feest.

SERGE : Het etentje? Graag.

GILBERT : *(gaat achter Serge staan, achter de zetel)* Heeft Sam je trouwens verteld wie er nog komt?

SERGE : Ja, haar titularis van Sint-Aloisius geloof ik. En nog wat familie.

GILBERT : En heeft ze ook gezegd hoe belangrijk vanavond wel is?

SERGE : Niet echt. Is dat zo?

GILBERT : O ja, maar absoluut. We willen vooral een goede indruk maken op haar leraar, meneer Georges. De beste indruk. Niet dat Sam het nodig heeft, maar we kunnen allemaal bij tijd en stond wel een duwtje in de rug gebruiken. Niet? Imago. Daar draait het om vandaag de dag. Je moet niet veel in huis hebben, als je het maar mooi verpakt. *(leunt voorover)* En het zou jammer zijn als er vanavond iets zou mislopen. Dat zou zelfs bijzonder erg zijn.

SERGE : Bijzonder. Erg.

GILBERT : *(handen op Serges schouders, leunt nog verder voorover tot vlakbij zijn oor)* Meer zelfs, het is ons aller plicht om het feest vlekkeloos te laten verlopen. Ons beste beentje voor te zetten. Begrijpen we elkaar, Serge? Zo ja, laat zien dat je 't met me eens bent. Toon dat je het snapt, jongeman. Serge? Ik vraag je iets.

(Serge geeft Gilbert plotsklaps een zoen op de wang; Gilbert komt langzaam terug recht, stommelt verbouwereerd naar de keuken.)

Ik denk dat ik wat... de servetten wachten op mij... ze komt... ik ben blij dat we dit gesprek hadden... van man tot man... enfin, je weet wat ik... *(Gilbert af)*

(Sammy komt de kamer in, slordig gekleed, barvoets, met hoofdtelefoon op; hij gaat gewoon zitten in de zetel, zonder naar Serge te kijken. Serge probeert zijn aandacht te trekken, zwaait naar hem; Sammy schrikt, hoofdtelefoon af)

SAMMY : Ho brother. Wie ben jij?

SERGE : Een vriend van Sam.

SAMMY : En heeft die vriend ook een naam?

SERGE : Eu, ja. Serge.

SAMMY : Sam.

SERGE : Dat klopt, die neemt een bad, geloof ik. Ik wacht op haar.

SAMMY : Nee. Sam! Ik ben Sam.

SERGE : Sorry, maar nu ben ik niet mee.

SAMMY : Ja, laat maar. Klinkt verwarrend, maar 't is nochtans simpel. Ik heet Sammy maar iedereen noemt me Sam. Net als Samantha, trouwens. Die noemen ze ook Sam. Wij zijn tweelingen. De enige keer dat onze pa eens in de roos heeft geschoten... Ik weet het, vroeger leidden die namen wel eens tot verwarring.

SERGE : Ah. Daar heeft Sam me nooit iets van verteld. Ik bedoel, Sam. *(wijst naar boven)*

(Sammy heeft hoofdtelefoon al terug op; Serge zwaait weer; hoofdtelefoon af)

Komt ze nog naar beneden?

SAMMY : Wie?

SERGE : Sam. Na haar bad.

SAMMY : Weet ik veel. Zal wel, zeker. Maar als ik jou was, zou ik niet wachten, vriend. Sam kennende. Die blijft in het bad tot de laatste bubbel schuim is opgelost. Zijn jullie eigenlijk...? *(haakt vingers in elkaar)*

SERGE : Wie? Sam en ik? Op elkaar? Maar nee. Gewoon vrienden. Trouwens, dat is nogal moeilijk. Ik ben eigenlijk, feitelijk meer voor de andere partij. En vrijgezel.

SAMMY : Hee... *(schuift op tot op de rand van de zetel)* Jij bent dus...

SERGE : Ja.

SAMMY : En jij doet dus...

SERGE : Tja.

SAMMY : En jij wil dus... *(wijst naar boven)* Waarom heb je Sam dan eigenlijk nodig?

SERGE : Nee, dat is het niet. Ik kom ook naar het feest vanavond. Ik was in de buurt en wou haar vragen of ik wat moest meebrengen. Je weet wel, een geschenkje of zo. Pralines misschien voor de gastheer of de gastvrouw. Kwestie van niet met lege handen te staan.

SAMMY : Een cadeau? Jij zegt het maar, makker, maar onze pa, die zou ik niets geven. Dat heeft niet veel zin. Hij heeft geen enkele zonde: snoept niet, rookt niet, drinkt niet. *(met handen samen in de richting van het kruisbeeld)* Heilige Gilbertus, ontferm u over ons. Ja, de appel valt soms ver van de boom. En da's in dit geval maar goed ook. Voilà. Ik heb gezegd.

(Gilbert komt de keuken uit om de koppen koffie af te ruimen; kijkt naar het tweetal, voelt aan zijn wang en gaat dan snel terug naar de keuken)

SAMMY : *(heeft een idee)* Hee, wacht eens even. *(kijkt even om zich heen; zijn oog valt op zijn walkman)* Heb jij de laatste van Novastar al gehoord? Nee? Je meent het. Gat in je cultuur, vriend. Nee, geen gemaar, je moet hem meteen beluisteren. Ik sta erop. *(Sammy schuift heel dicht naast Serge; legt de walkman op zijn eigen schoot)* Kijk, ik toon je hoe het werkt. Ik haal de cassette er even uit. We gaan naar de B-kant luisteren. Maar eerst moet je mijn ouwe heer om een glas water vragen. Roep hem maar.

SERGE : Waarom...?

SAMMY : Gewoon doen. Zeg dat je dorst hebt. Komaan. Ik leg het je later uit.

SERGE : Okee. Goed dan. *(roept)* Meneer Blanco! Joehoe!

GILBERT : *(met hoofd door deurgat)* Poekie? Eu... Serge! Serge!

SERGE : Zou ik misschien een glaasje water mogen? *(Gilbert knikt heftig en verdwijnt)*